

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3796

Vragen van de leden **Van Esch** en **Teunissen** (beiden Partij voor de Dieren) aan de Ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en Buitenlandse Zaken over *het loslaten van oranje plastic ballonnen voor TeamNL* (ingezonden 30 juli 2021).

Antwoord van Minister **Kaag** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 23 augustus 2021).

Vraag 1

Kent u het bericht «Ballonnen voor TeamNL»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u bevestigen dat de Nederlandse ambassade in Japan een boot vol oranje plastic ballonnen heeft opgelaten boven het water langs het olympisch dorp?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3, 4

Deelt u het inzicht dat het oplaten van ballonnen slecht is voor het milieu en het onderwaterleven? Zo nee, waarom niet?

Deelt u de mening dat het oplaten van ballonnen tegen het Nederlandse milieubeleid is, dat gericht is op preventie? Zo ja, bent u bereid om de Nederlandse ambassades op te roepen om zich minimaal aan het Nederlandse milieubeleid te houden?

Antwoord 3, 4

De impact van ballonnen is onderwerp van milieubeleid. Ballonnen behoren tot de 10 plastic producten voor eenmalig gebruik (single-use plastics) die het vaakst in het zwerfafval op Europese stranden worden aangetroffen, en die worden aangepakt in het kader van het beleid voor die producten. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt aan het invoeren van een uitgebreide producentenver-

¹ NOS, 29 juni 2021, <https://nos.nl/tokyo2020/video/2391430-ballonnen-voor-teamn>

antwoordelijkheid om de producenten verantwoordelijk te maken voor het verminderen en opruimen van afval ten gevolge van ballonnen. In Nederland heeft een aanzienlijk aantal gemeenten het oplaten van ballonnen via algemene plaatselijke verordeningen verboden of ontmoedigt dit op andere wijze. Rijkswaterstaat licht gemeenten hierover voor. Het oplaten van ballonnen is echter niet van rijkswege verboden. In die zin was het event van de ambassade in Japan niet in strijd met het Nederlandse milieubeleid.

Vraag 5, 6

Deelt u de mening dat het oplaten van ballonnen in het buitenland een slecht visitekaartje is voor Nederland en dat het getuigt van onnadenkendheid met betrekking tot de gevolgen?

Deelt u het inzicht dat de actie van de Nederlandse ambassade niet had mogen geschieden?

Antwoord 5, 6

In algemene zin is het van belang dat ambassades bij het ontwerp en de uitvoering van activiteiten rekening houden met de beleidsdoelstellingen van Nederland, inclusief de sportieve en milieuableidende. In dit specifieke geval is dit ook gebeurd, en is in afstemming met de Japanse autoriteiten, het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken en NOC*NSF de afweging gemaakt dat onder deze omstandigheden de activiteit verantwoord was. Omdat er bij de Olympische Spelen in Tokio geen publiek aanwezig mag zijn, heeft de ambassade op alternatieve en covid-verantwoorde manier de atleten van TeamNL willen steunen en aanmoedigen. Uit duurzaamheidsoverwegingen is bewust gekozen voor biologisch afbreekbare ballonnen van een Japans evenementenbedrijf dat dergelijke ballonnen voor tal van gelegenheden levert en daarvoor over de juiste vergunningen beschikt. Ook door de Japanse autoriteiten was goedkeuring verleend voor deze actie. De aanmoedigingsactie heeft vele enthousiaste reacties opgeleverd, niet in de laatste plaats van TeamNL zelf. Tegelijkertijd zijn er vanuit Nederland ook kritische reacties geweest, waarbij erop werd gewezen dat ook aan biologisch-afbreekbare ballonnen nadelen zitten vanuit het oogpunt van duurzaamheid. De ambassade heeft daarom besloten om het bij deze eenmalige actie te houden.

Vraag 7

Bent u bereid om de Nederlandse ambassade in Japan op te roepen om het zelf veroorzaakte plastic afval op te ruimen of om geld te geven aan een lokale NGO voor het opruimen van het plastic afval? Zo nee, waarom niet? Zo ja, per wanneer?

Antwoord 7

Na de actie is geen afval aangetroffen in het water. Voor wat betreft eventuele vervolgactie geldt dat de Nederlandse ambassade in Japan al buitengewoon actief is op het gebied van duurzaamheid en die inzet zal voortzetten. Zo heeft de ambassade bijgedragen aan het vestigen van de Tokio editie van *What Design Can Do* (WDCD), een Nederlands initiatief waarbij design wordt gebruikt om maatschappelijke problemen aan te pakken. Dit jaar gebeurde dit via een «no waste challenge» waarop meer dan 50 Japanse inzendingen kwamen. De ambassade zal de WDCD Tokio editie in ieder geval tot eind 2023 steunen. Verder is Nederland in Japan actief op het gebied van onder andere waterstof, zonne-energie, wind op zee en energiebesparing in de bouw. Er wordt nauw samengewerkt met Japan in het bevorderen van de circulaire economie, inclusief circulaire landbouw. Ten slotte voert Nederland constant een dialoog met Japan over de aanscherping van de Japanse klimaatdoelen.

Vraag 8

Bent u bereid om Nederlandse ambassades op te roepen geen onnadenkende acties uit te voeren, waardoor Nederland bijdraagt aan vervuiling in het buitenland? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Zoals hierboven in het antwoord op vragen 3 en 4 uiteengezet was geen sprake van een onnadenkende actie. Uiteraard blijft de inzet dat werkzaamheden en activiteiten bij de ambassades zoveel mogelijk in lijn met Nederlandse beleidsambities zijn. Dit is staand beleid en vraagt geen aparte oproep.